

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 107/2010-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť primátora mesta K., zastúpeného advokátkou JUDr. T. V., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 67 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 8 ods. 1 Európskej charty miestnej samosprávy rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 S 121/2009-43 z 26. novembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť primátora mesta K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. januára 2010 doručená a 17. februára 2010 doplnená sťažnosť primátora mesta K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. T. V., K., v ktorej namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 67 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v

spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy, ako aj práva podľa čl. 8 ods. 1 Európskej charty miestnej samosprávy rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 S 121/2009-43 z 26. novembra 2009 (ďalej aj „rozsudok z 26. novembra 2009“ alebo „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že krajský súd rozhodoval vo veci žalobcu T. G., K. (ďalej len „žalobca“), proti žalovanému Mestu K. Žalobca sa podanou žalobou domáhal ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 244 a násl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v spojení s 250v OSP. Krajský súd rozsudkom z 26. novembra 2009 žalobe podanej žalobcom v plnom rozsahu vyhovel, keď Mestu K. zakázal pokračovať v porušovaní práva žalobcu uplatňovať mandát poslanca Mestského zastupiteľstva mesta K. (ďalej len „mestské zastupiteľstvo“) na základe upovedomenia č. 09/04037 zo 7. septembra 2009 o zániku mandátu poslanca mestského zastupiteľstva 28. augusta 2009 a prikázal mu umožniť žalobcovi uplatňovanie mandátu poslanca mestského zastupiteľstva, zároveň priznal ďalším výrokom žalobcovi náhradu trov v sume 120,88 €. Rozsudok krajského súdu z 26. novembra 2009 bol Mestu K. doručený 18. decembra 2010.

V rámci odôvodnenia rozsudku z 26. novembra 2009 krajský súd uviedol, že za nezákonný zásah orgánu verejnej správy zameraný priamo proti žalobcovi považoval list č. 09/04037 zo 7. septembra 2009 označený ako „*Upovedomenie o zániku poslaneckého mandátu poslanca Mestského zastupiteľstva mesta K.*“. Uvedeným listom Mesto K., v zastúpení primátora Mgr. J. B., upovedomilo žalobcu v zmysle ustanovenia § 25 ods. 2 písm. g) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) v spojení s § 7 ods. 5 rokovacieho poriadku mestského zastupiteľstva o zániku jeho mandátu poslanca mestského zastupiteľstva 28. augusta 2009, pretože sa žalobca 28. júla 2009, 3. augusta 2009 a 27. augusta 2009 bez riadneho ospravedlnenia trikrát po sebe nezúčastnil riadneho rokovania mestského zastupiteľstva a do 7. septembra 2009 nepredložil doklad preukazujúci dôvod ospravedlnenia svojej neúčasti.

Krajský súd sa v rozsudku z 26. novembra 2009 zaoberal predpokladmi zániku mandátu poslanca obecného zastupiteľstva podľa § 25 ods. 2 písm. g) zákona o obecnom zriadení a dospel k záveru, že na zánik mandátu poslanca obecného zastupiteľstva je potrebné, aby sa poslanec obecného zastupiteľstva bez vážneho dôvodu a bez ospravedlnenia trikrát po sebe nezúčastnil riadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva. V napadnutom rozhodnutí sa však krajský súd nevysporiadal s námietkou sťažovateľa, že k zániku mandátu žalobcu došlo zo zákona v dôsledku naplnenia všetkých podmienok vyplývajúcich z § 25 ods. 1 písm. g) zákona o obecnom zriadení a § 7 ods. 5 rokovacieho poriadku mestského zastupiteľstva z 31. mája 2007, pričom krajský súd nemá právomoc zaoberať sa zánikom mandátu.

S námietkou sťažovateľa, podľa ktorej žalobca nepredložil spolu so svojím ospravedlnením neúčasti na zasadnutí mestského zastupiteľstva konaného 26. augusta 2009 aj dôkaz preukazujúci dôvod jeho neúčasti, ktorý by mohol byť uznaný, krajský súd uviedol, že vzhľadom na závažnosť zásahu do práv žalobcu bolo povinnosťou Mesta K. vyžiadať si od neho potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti ešte pred zaslaním upovedomenia zo 7. septembra 2009.

Na základe uvedeného krajský súd následne žalobe žalobcu v celom rozsahu podľa ustanovenia § 250v ods. 4 OSP vyhovel.

Podľa názoru sťažovateľa zánik mandátu poslanca obecného (mestského) zastupiteľstva, resp. právne účinky § 25 ods. 2 písm. g) zákona o obecnom zriadení nastanú okamžite po splnení podmienok v ňom uvedených. Žiadny štátny orgán podľa sťažovateľa nie je splnomocnený na to, aby mohol rozhodnúť o zániku mandátu poslanca alebo aby mohol ukladať povinnosti orgánu územnej samosprávy, prípadne obci (mestu) v súvislosti s uplatňovaním mandátu poslanca.

Mestské zastupiteľstvo prijalo v súlade s § 51 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov uznesenie č. 53 z 29. októbra 2009, ktorým na uprázdnené mandáty poslancov nastúpili

náhradníci, pričom zákonnosť tohto uznesenia, ktoré dosiaľ nebolo zrušené, nemožno podľa sťažovateľa preskúmať na základe žaloby podľa § 250v OSP ani v inom správnom konaní.

Krajský súd v rámci predmetu napadnutého konania podľa sťažovateľa riešil otázku zániku mandátu poslanca mestského zastupiteľstva podľa § 25 ods. 2 písm. g) zákona o obecnom zriadení, zaoberal sa podmienkami potrebnými na takýto zánik, ako aj otázkou, či v danom prípade tieto podmienky boli naplnené napriek tomu, že ho na to ústava ani žiaden zákon nesplnomocnil, a preto konal v rozpore s čl. 2 ods. 2 ústavy, ako aj s čl. 67 ods. 2 a 3 ústavy.

Podľa sťažovateľa sú skutkové a právne závery krajského súdu uvedené v napadnutom rozsudku zjavne arbitrárne, z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň majú za následok neústavného zasahovania do činnosti orgánu územnej samosprávy.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal dočasné opatrenie, ktorým odloží vykonateľnosť rozsudku krajského súdu z 26. novembra 2009. Svoj návrh na vydanie dočasného opatrenia odôvodnil tým, že na krajskom súde v súčasnosti prebiehajú konania v obdobných veciach na návrh poslancov mestského zastupiteľstva, v ktorých sa „*rieši problematika zániku mandátu poslanca obdobným postupom súdu, ktorý sťažovateľ pokladá za neústavný*“. Podľa sťažovateľa vzhľadom na potrebu zabezpečenia rozhodovania o dôležitých záležitostiach Mesta K. mu vykonaním napadnutého rozsudku vznikne väčšia ujma, než tá, ktorá by bola spôsobená nevykonaním napadnutého rozsudku žalobcovi.

V rámci svojej argumentácie sťažovateľ poukázal taktiež na to, že aj samotný výkon napadnutého rozsudku je „*problematický*“, pretože v konaní na strane žalovaného vystupovalo - Mesto K., ktoré je právnickou osobou, avšak „*povinnosti boli uložené Mestskému zastupiteľstvu K., ktorý je v zmysle § 24 zákona č.369/1990 Zb. orgánom samosprávy mesta*“.

Svoju argumentáciu sťažovateľ doplnil podaním doručeným ústavnému súdu 17. februára 2010, v ktorom doplnil svoju argumentáciu týkajúcu sa arbitrárnosti napadnutého rozsudku krajského súdu. V uvedenom podaní uviedol, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku nezaoberal skutočnosťou, z akých dôvodov sa žalobca nezúčastnil predchádzajúcich dvoch riadnych zasadnutí mestského zastupiteľstva, napriek tomu, že sťažovateľ v konaní uviedol, že oznámenie o zániku mandátu poslanca bol povinný uskutočniť, pretože je orgánom samosprávy a potreboval zabezpečiť zákonný chod mestského zastupiteľstva. V doplnení svojej sťažnosti sťažovateľ ďalej poukázal na to, že žalobca sa spolu s ďalšími poslancami nezúčastnil na 46. zasadnutí mestského zastupiteľstva konaného 28. júla 2009, programom ktorého bolo prerokovanie upozornení Okresnej prokuratúry Trebišov č. k. Pd 83/09-4, Pd 87/09-5 a Pd 88/09-4 na porušovanie zákona o obecnom zriadení a návrh prokurátora na zrušenie už prijatých uznesení. Žalobca spolu s ďalšími poslancami mestského zastupiteľstva písomne v dokumente označenom ako Stanovisko poslancov mestského zastupiteľstva v K. z 27. júla 2009 vyhlásili, že podľa ich presvedčenia nedošlo k porušeniu zákona mestským zastupiteľstvom pri „*nastúpení náhradníka Mg. Z. F., Ing. K. P. bol zvolený za hlavného kontrolóra v súlade so zákonom a nevidia dôvod, aby o tom rokovalo mestské zastupiteľstvo. Požiadali, aby ich stanovisko bolo prečítané na vyššie uvedenom zasadnutí.*“. Uvedení poslanci sa následne nezúčastnili mestského zastupiteľstva, ktoré z tohto dôvodu nebolo uznášaniaschopné a nezúčastnili sa ani náhradného zasadnutia s tým istým programom, ktoré bolo nariadené na 3. august 2009. Zasadnutia mestského zastupiteľstva konaného 27. augusta 2009 sa žalobca spolu s tou istou skupinou poslancov opätovne nezúčastnil. Z uvedeného podľa sťažovateľa vyplýva, že *«ak posudzoval súd vážnosť dôvodu neúčasti navrhovateľa (odporcu pozn.) na mestskom zasadnutí dňa 27. 8. 2009 a okolnosti ospravedlňovania, mal sa zaoberať nimi v priamej súvislosti s „Upovedomením o zániku poslanskeho mandátu z 7. 9. 2009“ z dôvodu, že odporca tvrdil, že musel zabezpečiť zákonný chod Mestského zastupiteľstva K. Až následne súd mal posúdiť, či ide o nezákonný zásah orgánu verejnej správy.»*

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal rozhodnutie, v ktorom vysloví, že:

„1. Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 6S /121/2009 rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26. 11. 2009 č. k. 6S/121/2009-43 porušil Ústavu Slovenskej republiky čl. 2 ods. 2, čl. 67 ods. 2, 3, čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 ods. 1 Európskej charty miestnej samosprávy, ktoré zaručujú právo na ochranu územnej samosprávy. Neústavný rozsudok spočíva v tom, že sa ním uložili orgánu samosprávy mesta K. povinnosti a obmedzenia pri jeho výkone územnej samosprávy bez toho, aby tieto povinnosti a obmedzenia boli uložené ústavou alebo zákonom, čím došlo k porušeniu práva na ochranu územnej samosprávy vymedzenú čl. 127a ods. 1 Ústavy SR.

2. Zrušuje sa rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6/S /121/2009-43 v plnom rozsahu a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 254,88 €, ktorú je Krajský súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne.“

II.

1. Podľa čl. 127a ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach orgánov územnej samosprávy proti neústavnému alebo nezákonnému rozhodnutiu alebo inému neústavnému alebo nezákonnému zásahu do vecí územnej samosprávy, ak o jej ochrane nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 67 ods. 2 ústavy povinnosti a obmedzenia pri výkone územnej samosprávy možno obci a vyššiemu územnému celku ukladať zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy podľa čl. 7 ods. 5.

Podľa čl. 67 ods. 3 ústavy štát môže zasahovať do činnosti obce a vyššieho územného celku len spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa čl. 8 ods. 1 Európskej charty miestnej samosprávy akýkoľvek správny dohľad nad miestnymi orgánmi možno vykonávať len takým spôsobom a v takých prípadoch, ktoré vymedzuje ústava alebo zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

2. Sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 2 ods. 2, čl. 67 ods. 2 a 3, ako aj čl. 152 ods. 4 ústavy a čl. 8 ods. 1 Európskej charty miestnej samosprávy rozsudkom krajského súdu z 26. novembra 2009. K porušeniu sťažovateľových práv malo dôjsť arbitrárnosťou napadnutého rozhodnutia, v ktorom krajský súd nesprávne právne posúdil zistený skutkový stav a konal nad právomoc zverenú mu zákonom.

Zo znenia čl. 127a ústavy je zrejmé, že ústavný súd je v prípade iniciovania konania podľa tohto článku ústavy povinný preskúmať nielen neústavnosť, ale i nezákonnosť sťažovateľom namietaného zásahu, pričom podmienkou tohto typu konania je, aby išlo o zásah do vecí orgánu územnej samosprávy.

Predmetom konania v tejto veci je preskúmanie ústavnosti a zákonnosti zásahu krajského súdu do zloženia orgánu územnej samosprávy (mestského zastupiteľstva) počas plynutia volebného obdobia, ktorý podľa názoru ústavného súdu možno subsumovať pod pojem zásah do vecí orgánu územnej samosprávy, t. j. že sťažnosť sťažovateľa spĺňa náležitosti sťažnosti podľa čl. 127a ústavy.

V sťažnosti sťažovateľ argumentoval tým, že krajský súd nemal právomoc rozhodovať o zániku mandátu poslanca mestského zastupiteľstva, a tým zasahovať svojím rozhodnutím do vecí územnej samosprávy.

Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát (čl. 1 ods. 1 ústavy). Základy územnej samosprávy sú upravené v čl. 64 a nasl. IV. hlavy ústavy, ktorá za jej základ ustanovuje obec ako samostatný územný a správny celok Slovenskej republiky združujúci osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obce sú spravované prostredníctvom starostu a obecného zastupiteľstva (čl. 69 ods. 1 ústavy). Sloboda obce ako subjektu samosprávy sa prejavuje v tom, že rozsah jej pôsobnosti, resp. rozsah jej práv a povinností, môže byť stanovený len na základe zákona alebo medzinárodnej zmluvy podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (čl. 67 ods. 2 ústavy).

Rešpektovanie princípu právneho štátu predpokladá, že všetky subjekty v štáte, t. j. aj orgány územnej samosprávy, sa budú správať zákonom predpokladaným spôsobom, resp. zosúladiť svoje správanie s platným právnym poriadkom. Vzhľadom na túto skutočnosť priamo ústava v záujme ochrany princípu právneho štátu vo svojom čl. 67 ods. 3 (obdobne aj čl. 8 ods. 1 Európskej charty miestnej samosprávy) dáva priestor na dozor štátu, resp. ingerenciu štátu do vecí územnej samosprávy, ktorý je však striktno obmedzený požiadavkou vykonania takej zásahu iba spôsobom ustanoveným zákonom, t. j. vykonania zásahu do vecí územnej samosprávy len zákonne súladným spôsobom.

Z uvedeného vyplýva, že nie každý zásah do výkonu územnej samosprávy musí nevyhnutne znamenať porušenie práva na samosprávu, resp. zásah do vecí územnej samosprávy.

Právo na samosprávu je realizované zastupiteľskou formou, t. j. voliči svoje práva nerealizujú priamo, ale prostredníctvom zvolených zástupcov. Vyhlásením výsledkov volieb zvolený kandidát nadobúda zároveň aj súbor práv a povinností spojený s výkonom funkcie, do ktorej bol zvolený. V prípade poslanca obecného zastupiteľstva ide napr. o právo zúčastňovať sa na zasadnutí obecného zastupiteľstva a hlasovať na ňom, o právo predkladať

návrhy obecnému zastupiteľstvu, právo interpelovať starostu, práva spojené s kontrolnou právomocou poslancov obecného zastupiteľstva a pod. Realizáciou svojich práv má teda zvolený poslanec obecného zastupiteľstva možnosť zúčastňovať sa na správe vecí verejných v obci na základe mandátu získaného vo voľbách.

Akýkoľvek zásah do mandátu poslanca obecného zastupiteľstva spôsobuje nielen zásah do jeho práv a povinností nadobudnutých v dôsledku získania mandátu od voličov, ale v konečnom dôsledku aj mení, resp. zasahuje do samotnej vôle voličov vyjadrenej v uskutočnených voľbách. Vzhľadom na to zákonodarca možnosti zániku mandátu poslanca obecného zastupiteľstva taxatívne vymedzil v § 25 ods. 2 zákona o obecnom zriadení. Uprázdnenie mandátu poslanca obecného zastupiteľstva súčasne znamená pre obecné zastupiteľstvo i starostu obce vznik povinnosti podľa § 51 ods. 2 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí (povinnosť vyhlásiť nastúpenie náhradníka za poslanca obecného zastupiteľstva a vydanie osvedčenia o jeho zvolení). Realizácia tohto oprávnenia však predpokladá utvorenie záveru o uprázdnení mandátu poslanca obecného zastupiteľstva z dôvodov špecifikovaných v § 25 ods. 2 zákona o obecnom zriadení. V prípade predčasnej realizácie tohto oprávnenia môže dôjsť k zásahu do práv poslanca obecného zastupiteľstva, ktorému by bola znemožnená realizácia jeho práv spojených s výkonom funkcie, do ktorej bol zvolený, napriek tomu, že k uprázdneniu jeho mandátu nedošlo a v konečnom dôsledku by takáto situácia zasiahla aj do samotnej vôle voličov prejavenej vo voľbách do orgánov územnej samosprávy.

V preskúvanom prípade vznikol spor o to, či v prípade žalobcu došlo k naplneniu podmienok zániku mandátu podľa § 25 ods. 2 písm. g) zákona o obecnom zriadení, s čím úzko súvisí aj následný vznik oprávnenia, resp. povinnosti orgánov obce (obecného zastupiteľstva a starostu) postupovať podľa § 51 ods. 2 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúvajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 5 prvej vety OSP súdy v správnom súdnictve konajú o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích správnych orgánov.

Podľa § 250v ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Zákonodarca prostredníctvom uvedených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v súlade s ustanoveniami čl. 67 ods. 2 a 3 ústavy, ako aj čl. 8 ods. 1 Európskej charty o miestnej samospráve vytvoril priestor, okrem iného aj na kontrolu zásahov orgánov samosprávy obce do práv a právom chránených záujmov fyzických osôb prostredníctvom všeobecného súdnictva. Ústavný súd vzhľadom na uvedené považuje argumentáciu sťažovateľa súvisiacu s nedostatkom právomoci krajského súdu na rozhodnutie v tejto veci za nedôvodnú.

Podľa sťažovateľa k porušeniu v sťažnosti označených práv malo dôjsť aj v dôsledku toho, že skutkové a právne závery krajského súdu uvedené v napadnutom rozsudku, ktorým bolo Mestu K. zakázané pokračovať v porušovaní práva žalobcu uplatňovať mandát poslanca mestského zastupiteľstva a zároveň mu bolo prikázané umožniť uplatňovanie mandátu poslanca mestského zastupiteľstva, sú *„zjavne arbitrárne, z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň majú následok neústavného zasahovania do činnosti orgánu záujmovej samosprávy“*.

Ústavný súd pri skúmaní legitímnosti zásahu orgánu štátu, v tomto prípade krajského súdu, do práva na samosprávu obce, preto preskúmal napadnutý rozsudok z pohľadu jeho ústavnej komformnosti.

Krajský súd v rámci odôvodnenia rozsudku z 26. novembra 2009 uviedol: „Je pravdou, že navrhovateľ (žalobca, pozn.) sa z neúčasti riadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 27. 8. 2009 ospravedlnil a svoje ospravedlnenie doručil odporcovi (sťažovateľovi, pozn.) dňa 27. 8. 2009 o 9.10 hod. ráno. Je pravdou aj to, že navrhovateľ v predmetnom oznámení uviedol, že sa nemôže zúčastniť zasadnutia mestského zastupiteľstva zo zdravotných dôvodov dňa 26. 8. 2009, čo však v danom prípade súd považoval za zrejmý omyl navrhovateľa v dátume. Podstatné je, že sa navrhovateľ z neúčasti zasadnutia mestského zastupiteľstva ospravedlnil. Taktiež je pravdou, že v uvedenom oznámení ani na pečiatke Mestského úradu K. v kolónke prílohy nie je uvedené potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti navrhovateľa ako príloha. Odporca však vo svojom vyjadrení k návrhu navrhovateľa ani netvrdil, že k uvedenému oznámeniu nebolo pripojené potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti navrhovateľom. Podľa názoru súdu, ak k ospravedlneniu navrhovateľa z neúčasti na zasadnutí mestského zastupiteľstva u odporcu by nebolo bývalo pripojené potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti navrhovateľa, bolo povinnosťou odporcu, vzhľadom na závažnosť zásahu a na to, že navrhovateľ sa nezúčastnil zasadnutia, zo zdravotných dôvodov vyžiadať si od navrhovateľa takéto potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti ešte pred vydaním upovedomenia o zániku poslancského mandátu poslanca Mestského zastupiteľstva, mesta K. vykonané listom odporcu zo dňa 7. 9. 2009, ktoré potvrdenie navrhovateľ mal a nakoniec ho doručil odporcovi dňa 8. 9. 2009 v ten istý deň keď si prevzal upovedomenie zo dňa 7. 9. 2009, teda obratom. Odporcovi predsa od 27. 8. 2009 do 7. 9. 2009 cca 10 dní nič nebránilo v tom, aby si od navrhovateľa či už telefonicky alebo stručným listom vyžiadal potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti, teda potvrdenie o tvrdenom zdravotnom dôvode, ktorý dôvod ako dôvod neúčasti na zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa 27. 8. 2009 o 9.10 hod. odporcovi navrhovateľ výslovne oznámil.

Súd na základe vyššie uvedeného skutkového a právneho stavu ku dňu zásahu orgánu verejnej správy (8. 9. 2009), ktorý nebol rozhodnutím, ktorý bol zameraný priamo proti navrhovateľovi, keďže tento zásah a jeho dôsledky trvajú, aplikujúc naň vyššie citované zákonné ustanovenie, keďže nezistil že by boli splnené podmienky neprípustnosti návrhu, pretože navrhovateľ vyčerpal prostriedok ktorého použitie umožňuje osobitný predpis

listom z 10. 9. 2009 návrhu navrhovateľa v súlade s ustanovením § 250v ods. 4 O. s. p. vyhovel tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku. “

S argumentáciou sťažovateľa sa možno stotožniť len čiastočne v súvislosti s jeho tvrdením, podľa ktorého upovedomenie primátora zo 7. septembra 2009 nemá žiadne právne účinky a je len akýmsi správno-organizačným aktom. Podľa zistenia ústavného súdu však aj krajský súd v napadnutom rozsudku ako príčinu, resp. dôvod porušenia práv žalobcu označuje „*iný zásah orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím*“. Ako už bolo povedané, ustálenie záveru o naplnení podmienok uprázdnenia mandátu poslanca obecného zastupiteľstva (mestského zastupiteľstva) podľa § 25 ods. 2 g) zákona o obecnom zriadení patrí do právomoci orgánov obce (mesta), ktorým následne v súvislosti s touto skutočnosťou vznikajú ďalšie povinnosti. Nesprávne ustálenie uvedeného záveru spojené s predčasnou realizáciou oprávnení podľa § 51 ods. 2 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí je, ako správne vo svojom rozhodnutí ustálil krajský súd, potrebné považovať za iný zásah orgánu verejnej správy do práva a právom chránených záujmov dotknutej osoby riadne zvolenej za poslanca obecného zastupiteľstva.

Ústavný súd sa taktiež plne stotožňuje s argumentáciou krajského súdu uvedenou v odôvodnení rozsudku z 26. novembra 2009, podľa ktorej vzhľadom na závažnosť dôsledkov uvedeného zásahu orgánu samosprávy obce (ustálenia záveru o zániku mandátu poslanca a s tým spojené ďalšie dôsledky) je na preukázanie naplnenia podmienok na zánik mandátu poslanca obecného zastupiteľstva potrebná aj aktivita orgánov samosprávy obce smerujúca k objektívnemu zisteniu dôvodov neúčasti poslanca obecného zastupiteľstva na jeho zasadnutí. V prípade, že takýmto spôsobom orgán obce nepostupuje a dospeje k nesprávnemu záveru týkajúcemu sa naplnenia podmienok zániku mandátu poslanca obecného zastupiteľstva podľa § 25 ods. 2 písm. g) zákona o obecnom zriadení, poruší práva a právom chránené záujmy dotknutej osoby. Interpretácia ustanovenia § 25 ods. 2 písm. g) zákona o obecnom zriadení, ktorý aplikoval krajský súd v napadnutom rozsudku, neobmedzuje ani nepopiera samostatnú pôsobnosť, resp. rozsah právomocí obce, naopak dôsledné preskúmanie uplatňovania uvedeného ustanovenia zákona o obecnom zriadení

vedie k zamedzeniu účelového zneužívania uvedeného ustanovenia, t. j. k zamedzeniu nezákonnosti pri výkone samosprávy, a tým aj ochrane princípov právneho štátu.

Skutočnosť, že sťažovateľ dodatočne v konaní pred ústavným súdom v rámci doplnenia sťažnosti zo 17. februára 2009 ponúka dôkaz spochybňujúci pravdivosť tvrdeného dôvodu neúčasti žalobcu na zasadnutí mestského zastupiteľstva, nemožno považovať za akceptovateľnú. Bolo vecou sťažovateľa v konaní pred všeobecným súdom včas uniesť dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení (§ 246c v spojení s § 120 ods. 4 OSP). To nemožno obísť v následnom konaní podľa čl. 127a ústavy.

Nemožno akceptovať ani námietku, podľa ktorej sa mal krajský súd zaoberať aj dôvodom neúčasti žalobcu na predchádzajúcich dvoch riadnych zasadnutiach mestského zastupiteľstva, a to v súvislosti s tým, že postup sťažovateľa proti žalobcovi bol motivovaný snahou zabezpečiť uznášaniaschopnosť mestského zastupiteľstva s prihliadnutím na časté absencie poslancov.

Zo skutkovej podstaty § 25 ods. 2 písm. g) zákona o obecnom zriadení vyplýva, že právne relevantná je iba taká skutková situácia, keď dôjde k trom neúčastiam poslanca na riadnom zasadnutí obecného (mestského) zastupiteľstva nasledujúcim po sebe, a to bez vážneho dôvodu a bez ospravedlnenia. Preto, ak sa preukáže, že z tvrdených troch neúčastí bola čo i len jedna ospravedlnená vážnym dôvodom, javí sa skúmanie neúčasti na ďalších zasadnutiach jednoznačne ako právne irelevantné.

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd po oboznámení sa s obsahom rozsudku krajského súdu z 26. novembra 2009 dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie logicky a zrozumiteľne odôvodnil, uviedol v ňom, ktoré skutočnosti považoval na základe vykonaného dokazovania za preukázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval a ustanovenia príslušných právnych predpisov, podľa ktorých zistený skutkový stav posúdil. Závery krajského súdu uvedené v napadnutom rozsudku podľa ústavného súdu nemožno považovať za svojvoľné alebo arbitrárne.

Sťažovateľ v sťažnosti taktiež namietal, že účastníkom konania pred krajským súdom na strane žalovaného je Mesto K., a preto je „*problematický i samotný výkon napadnutého rozsudku*“. Problematiku týkajúcu sa pasívnej legitimácie mesta ako právnickej osoby v konaní pred všeobecnými súdmi už ústavný súd riešil v konaní sp. zn. I. ÚS 363/08, v ktorom v rámci uznesenia o prijatí z 5. novembra 2008 okrem iného uviedol: «sťažovateľ v 2. rade je orgánom obce v súlade so zákonom Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a nie je subjektom práv a povinností, a preto nemá ani spôsobilosť byť účastníkom konania pred všeobecným súdom alebo správnym orgánom.

Sťažovateľ v 2. rade má priamo na základe čl. 127a ústavy zvláštnu aktívnu procesnú legitimáciu výlučne na účely podania tzv. „komunálnej sťažnosti“ ústavnému súdu v mene obce.»

Ústavný súd nemá dôvod odchyliť sa od uvedeného právneho názoru, ku ktorému v rámci svojej rozhodovacej činnosti dospel, a preto i túto sťažovateľom uplatnenú námietku považoval za nedôvodnú.

Sťažovateľ v sťažnosti napokon namietal, že vydané osvedčenie o zvolení pre náhradníka žalobcu nebolo dosiaľ žiadnym orgánom zrušené. Vo vzťahu k tejto námietke ústavný súd konštatuje, že podmienkou vydania osvedčenia o zvolení, ktoré má len deklaratórne účinky, je uprázdnenie mandátu poslanca obecného zastupiteľstva (mestského zastupiteľstva). V preskúmanom prípade z rozsudku krajského súdu z 26. novembra 2009 vyplýva, že k uprázdneniu mandátu žalobcu ako poslanca obecného zastupiteľstva nedošlo, a preto neboli v danom prípade splnené ani podmienky, aby orgány samosprávy obce mohli postupovať podľa § 51 ods. 2 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí.

Mesto K. je povinné rešpektovať napadnutý rozsudok a splniť všetky povinnosti, na ktoré bol ním zaviazaný aj napriek tomu, že splnenie uvedených povinností znamená znemožnenie realizácie práv osoby, ktorej bolo ako náhradníkovi vydané osvedčenie o zvolení na miesto poslanca obecného zastupiteľstva. Rozhodnúť o prípadnom porušení práv

uvedenej osoby náhradníka, ktorej bolo vydané osvedčenie o zvolení, je však oprávnený len všeobecný súd.

Na základe už uvedených skutočností ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre zjavnú neopodstatnenosť.

3. Ústavný súd vo vzťahu k vymedzeniu účastníkov tohto konania sťažovateľom navyše uvádza, že nositeľom subjektívnych práv a povinností, ako aj pasívne legitimovaným subjektom v konaní pred všeobecným súdom bolo Mesto K. Hoci v konaní pred ústavným súdom je aktívne legitimovaným subjektom podľa čl. 127a ústavy (§ 57 zákona o ústavnom súde) orgán územnej samosprávy, konanie pred ústavným súdom sa musí uskutočniť za účasti Mesta K. ako nositeľa subjektívnych práv a povinností, ktoré by malo byť ako samostatný účastník konania aj v podanej sťažnosti uvedené.

4. Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v návrhu na rozhodnutie vo veci samej (v petite sťažnosti), ako ani o navrhovanom dočasnom opatrení nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2010